Downloaded via the EU tax law app / web

Kaw?a C-368/06

Cedilac SA

vs

Ministère de l’Économie, des Finances et de l’Industrie

(talba g?al de?i?joni preliminari mressqa

mit-Tribunal administratif de Lyon)

“Sitt Direttiva tal-VAT — Dritt g?al tnaqqis — Prin?ipji ta’ tnaqqis immedjat u ta’ newtralità fiskali — VAT ?ejda mmexxija ’l quddiem g?all-perijodu li jmiss jew im?allsa lura — Regola ta’ dewmien ta’ xahar — Dispo?izzjonijiet tran?itorji — ?amma ta’ l-e?enzjoni”

Konklu?jonijiet ta’ l-Avukat ?enerali J. Mazák, ippre?entati fit-18 ta’ Settembru 2007

Sentenza tal-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) tat-18 ta’ Di?embru 2007

Sommarju tas-sentenza

Dispo?izzjonijiet fiskali — Armonizzazzjoni tal-li?ijiet — Taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud — Fakultà ta’ l-Istati Membri li j?ommu fis-se?? dispo?izzjonijiet li jidderogaw mill-prin?ipju ta’ tnaqqis immedjat

(Direttiva tal-Kunsill 77/388, Artikoli 17, 18(4) u 28(3)(d))

L-Artikoli 17 u 18(4) tas-Sitt Direttiva 77/388 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta’ l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg?, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux mi?ura nazzjonali li hija inti?a sabiex takkompanja t-t?assir ta’ dispo?izzjoni nazzjonali ta’ deroga awtorizzata bl-Artikolu 28(3)(d) ta’ l-istess direttiva, sakemm ikun ?ie vverifikat mill-qorti nazzjonali li, fl-applikazzjoni tag?ha g?all-ka? in kwistjoni, din il-mi?ura tirridu?i l-effetti ta’ l-imsemmija dispo?izzjoni nazzjonali ta’ deroga.

Minn na?a, l-Artikolu 28(3)(d) tas-Sitt Direttiva jikkostitwixxi pre?i?ament wa?da mid-derogi mis-sistema komuni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud previsti mis-Sitt Direttiva, fis-sens li jawtorizza lill-Istati Membri jkomplu japplikaw ?erti dispo?izzjonijiet tal-le?i?lazzjoni nazzjonali tag?hom, li ?ew qabel din id-direttiva u li jidderogaw mill-prin?ipju ta’ tnaqqis immedjat previst fl-ewwel subparagrafu ta’ l-Artikolu 18(2) ta’ l-istess direttiva. Min-na?a l-o?ra, filwaqt li l-imsemmi artikolu jipprekludi l-introduzzjoni ta’ derogi ?odda jew l-estensjoni tal-portata tad-derogi e?istenti wara d-data tad-d?ul fis-se?? tas-Sitt Direttiva, huwa ma jimpedixxix ir-riduzzjoni tal-portata ta’ dawn ta’ l-a??ar, fid-dawl tan-natura tran?itorja tad-deroga prevista minnu.

Barra minn hekk, interpretazzjoni differenti ta’ xi wa?da mid-derogi previsti fis-Sitt Direttiva, fis-sens li Stat Membru jista’ j?omm e?enzjoni e?istenti i?da ma jistax ine??iha progressivament, tmur kontra l-g?an tat-tne??ija tad-derogi minn din id-direttiva li din ta’ l-a??ar tfittex li til?aq. Bl-istess mod, tali interpretazzjoni tippre?udika l-applikazzjoni uniformi tas-Sitt Direttiva, billi Stat Membru jista’ jsib ru?u kostrett li j?omm l-e?enzjonijiet kollha li kienu je?istu fid-data tad-d?ul fis-se?? ta’ l-imsemmija direttiva, anki jekk jidhirlu li huwa possibbli, xieraq u mixtieq li jimplementa progressivament is-sistema prevista fid-direttiva fil-qasam in kunsiderazzjoni.

(ara l-punti 33-34, 37, 43 u d-dispo?ittiv)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

18 ta’ Di?embru 2007 (*)

“Sitt Direttiva tal-VAT – Dritt g?al tnaqqis – Prin?ipji ta’ tnaqqis immedjat u ta’ newtralità fiskali – VAT ?ejda mmexxija ’l quddiem g?all-perijodu li jmiss jew im?allsa lura – Regola ta’ dewmien ta’ xahar – Dispo?izzjonijiet tran?itorji – ?amma ta’ l-e?enzjoni”

Fil-kaw?a C?368/06,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skond l-Artikolu 234 KE, imressqa mit-Tribunal administratif de Lyon (Franza), permezz ta’ de?i?joni tat-5 ta’ Settembru 2006, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-8 ta’ Settembru 2006, fil-kaw?a

Cedilac SA

vs

Ministère de l’Économie, des Finances et de l’Industrie,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn P. Jann, President ta’ l-Awla, A. Tizzano (Relatur), A. Borg Barthet, M. Ileši? u E. Levits, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Mazák,

Re?istratur: R. Grass,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li rat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Cedilac SA, minn A. Bouzidi, avocat,

– g?all-Gvern Fran?i?, minn G. de Bergues u J.?C. Gracia, b?ala a?enti,

– g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn R. Lyal u M. Afonso, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet ta' l-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tat-18 ta' Settembru 2007,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni ta’ l-Artikoli 17 u 18(4) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta’ Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta’ l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima (?U L 145, p. 1, iktar ’il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta’ kaw?a bejn Cedilac SA (iktar ’il quddiem “Cedilac”) u l-ministère de l’Économie, des Finances et de l’Industrie (Ministeru g?all-Affarijiet Ekonomi?i, Finanzi u Industrija) dwar talba ta’ din il-kumpannija sabiex l-Istat Fran?i? ji?i ordnat i?allasha kumpens g?ad-dannu li hija tallega li ?arrbet b’ri?ultat ta’ mi?uri le?i?lattivi li akkompanjaw it-t?assir tar-regola msej?a ta’ “dewmien ta' xahar” applikabbli g?at-tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar ’il quddiem il-“VAT”) imposta fuq tran?azzjoni taxxabbli.

Il-kuntest le?i?lattiv

Il-le?i?lazzjoni Komunitarja

3 L-Artikolu 17(1) tas-Sitt Direttiva jipprovdi li “[i]d-dritt li tnaqqas g?andu jqum fl-istess ?in meta t-taxxa mnaqqsa ssir taxxabbli”.

4 L-Artikolu 18 tas-Sitt Direttiva jipprovdi:

“[…]

2. Il-persuna taxxabbli g?andha teffetwa t-tnaqqis billi tnaqqas mill-ammont totali tat-taxxa fuq il-valur mi?jud dovut g?all-perjodu partikolari ta’ taxxa l-ammont totali fir-rigward ta’ li [li fir-rigward tieg?u], matul l-istess perjodu, id-dritt li tnaqqas irri?ulta u jista’ jkun eser?itat ta?t id-disposizzjonijiet ta’ paragrafu 1.

[…]

4. Fejn g?al perjodu partikolari ta’ taxxa l-ammont ta’ tnaqqis awtorizzati je??edu l-ammont tat-taxxa dovuta, l-Istati Membri jistg?u jew jag?mlu ?las lura jew imexxu l-e??ess ‘l quddiem g?all-perjodu li jmiss skond il-kondizzjonijet li huma g?andhom jiddeterminaw.

[…]”

5 Skond l-Artikolu 28(3)(d) tas-Sitt Direttiva, l-Istati Membri jistg?u, matul il-perijodu tran?itorju msemmi fl-Artikolu 28(4), “ikomplu japplikaw disposizzjonijiet li jidderogaw mill-prin?ipju ta’ tnaqqis immedjat stabbilit fl-ewwel [sub]paragrafu ta’ l-Artikolu 18(2)”.

6 L-Artikolu 28(4) tas-Sitt Direttiva jaqra kif ?ej:

“Il-perjodu transizzjonali [tran?itorju] g?andu g?all-ewwel idum g?al ?ames snin mill-1 ta’ Jannar 1978. Mill-iktar tard sitt xhur qabel l-a??ar ta’ dan il-perjodu, u sussegwentament kif ne?essarju, il-Kunsill g?andu jirrevedi s-sitwazzjoni fir-rigward tad-derogazzjonijiet [derogi] stabbiliti fil-paragrafu

3 fuq il-ba?i tar-rapport mill-Kummissjoni u g?andu b'mod unanimu jiddetermina fuq proposta mill-Kummissjoni, jekk kwalunkwe jew dawn id-derogazzjonijiet kollha g?andhomx ikunu aboliti."

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

7 Sa l-1 ta' Lulju 1993, il-code général des impôts (Kodi?i ?enerali tat-Taxxi) (iktar 'il quddiem is-"CGI"), b'mod konformi ma' l-Artikolu 28(3)(d) tas-Sitt Direttiva, kien jipprovdi regola msej?a "ta' dewmien ta' xahar" li kienet tidderoga mill-prin?ipju ta' tnaqqis immedjat tal-VAT.

8 Skond din id-deroga, il-persuni taxxabbli ma kellhomx il-possibbiltà, kuntrarjament g?al dak li je?tie? l-ewwel paragrafu ta' l-Artikolu 18(2), li jnaqqsu immedjatament mill-VAT li kellhom i?allsu t-taxxa li kienu ?allsu fuq o??etti li ma jikkostitwixxux assi fissi u fuq servizzi. Fil-fatt, bl-applikazzjoni tar-regola ta' dewmien ta' xahar, tali tnaqqis seta' jse?? biss fuq l-ammont ta' VAT dovuta g?ax-xahar ta' wara dak li matulu tnissel id-dritt g?al tnaqqis.

9 Madankollu, l-Artikolu 2.-I tal-Li?i Nru 93-859, tat-22 ta' ?unju 1993, dwar il-Li?i Finanzjarja ta' rettifika g?all-1993 (JORF tat-23 ta' ?unju 1993, p. 8815, iktar 'il quddiem il-"Li?i ta' l-1993"), ?assar, b'effett mill-1 ta' Lulju 1993, ir-regola ta' dewmien ta' xahar u da??al l-Artikolu 271-I fis-CGI, li l-paragrafu 3 tieg?u jaqra kif ?ej:

"It-tnaqqis tat-taxxa li t?allset fuq o??etti u servizzi g?andu jsir billi dik it-taxxa ti?i pa?uta mat-taxxa dovuta mill-persuna taxxabbli matul ix-xahar li fih tnissel id-dritt g?al tnaqqis."

10 Barra minn hekk, l-Artikolu 2.-II tal-Li?i ta' l-1993 stabbilixxa dispo?izzjoni tran?itorja li tinsab fl-Artikolu 271 A l-?did tas-CGI (iktar 'il quddiem "id-dispo?izzjoni tran?itorja").

11 G?alhekk, skond l-Artikolu 271 A(1) tas-CGI, il-persuni taxxabbli li bdew l-attivitajiet tag?hom qabel l-1 ta' Lulju 1993, meta jag?mlu l-ewwel dikjarazzjoni tag?hom li tapplika l-prin?ipju tat-"tnaqqis immedjat", g?andhom iwettqu "tnaqqis ta' referenza" mit-taxxa dedu?ibbli, li jkun ekwivalenti g?all-ammont medju fix-xahar ta' taxxa dedu?ibbli matul ix-xhur ta' bejn Awwissu 1992 u Lulju 1993. L-ammont ta' l-imsemmi tnaqqis ji?i sussegwentement ikkonvertit fi kreditu kontra t-Te?or u su??ett g?al modalitajiet ta' ?las lura partikolari.

12 L-Artikolu 271 A(2) jipprovdi, *inter alia*, li meta l-ammont tat-tnaqqis ta' referenza ma jistax jitnaqqas totalment mill-ammont ta' VAT dedu?ibbli, l-ammont li jifdal g?andu jitnaqqas mill-ammont ta' VAT dedu?ibbli fuq o??etti li ma jikkostitwixxux assi fissi u fuq servizzi tax-xhur ta' wara.

13 L-Artikolu 271 A(5) tas-CGI jipprovdi li, fejn l-ammont tat-tnaqqis ta' referenza ma jaqbi?x FRF 10 000 (EUR 1 524,49), il-persuni taxxabbli mhumiex, fil-prin?ipju, obbligati li jwettqu dan it-tnaqqis skond l-Artikolu 271 A(1).

14 Skond id-Digriet Nru 93-1078 ta' l-14 ta' Settembru 1993 (JORF tal-15 ta' Settembru 1993, p. 12883), id-Digriet Nru 94-296 tas-6 ta' April 1994 (JORF tas-16 ta' April 1994, p. 5646) u d-Digriet Nru 2002-179 tat-13 ta' Frar 2002 (JORF tal-15 ta' Frar 2002, p. 2968), il-krediti li kellhom il-persuni taxxabbli skond l-Artikolu 271 A tas-CGI t?allsu lura b'dan il-mod:

– fl-1993, il-krediti t?allsu lura totalment meta ma kinux jaqb?u FRF 150 000 (EUR 22 867,35). Matul dik l-istess sena, il-krediti li kienu jaqb?u dak l-ammont t?allsu lura sa 25 %, b'pagament minimu ta' FRF 150 000;

– fl-1994, il-krediti li kien fadal tqieg?du f'kont u t?allsu lura sa 10 % ta' l-ammont tal-bidu;

– f’kull sena sussegwenti l-krediti t?allsu lura sa 5 % ta’ l-ammont tal-bidu; u

– fl-2002, il-krediti kollha li kien fadal t?allsu totalment minn qabel.

15 Ir-rata ta’ interess pagabbli fuq l-imsemmija krediti kienet ta’ 4.5 % g?all-1993, 1% g?all-1994 u 0.1 % g?al kull wa?da mis-snin ta’ wara.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

16 Fis-26 ta’ Di?embru 2002, Cedilac talbet lill-Istat Fran?i? sabiex i?allasha s-somma ta’ EUR 1 524 806,62 b?ala kumpens g?ad-danni li hija tallega li ?arrbet b’ri?ultat ta’ l-applikazzjoni tad-dispo?izzjoni tran?itorja matul is-snin 1993 sa 2002.

17 Peress li l-ministre de l’Économie, des Finances et de l’Industrie ma rrispondiex g?al din it-talba g?al kumpens, Cedilac ressqet azzjoni quddiem it-Tribunal administratif de Lyon (Qorti Amministrattiva ta’ Lyon) kontra din id-de?i?joni ta’ rifjut impli?itu.

18 Qabel ma dde?idiet fuq ir-rikors ta’ Cedilac, l-imsemmija qorti, b’sentenza tal-15 ta’ Novembru 2005, talbet l-opinjoni tal-Conseil d’État (Kunsill ta’ l-Istat) dwar jekk id-dispo?izzjoni tran?itorja hijiex kompatibbli ma’ l-Artikoli 17 u 18(4) tas-Sitt Direttiva.

19 Permezz ta’ opinjoni ta’ l-14 ta’ ?unju 2006, il-Conseil d’État idde?ieda li l-kwistjoni mressqa mit-Tribunal administratif de Lyon tant kienet ta’ natura diffi?li li kienet ti??ustifika li ssir talba g?al de?i?joni preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja.

20 F’dawn i?-?irkustanzi, it-Tribunal administratif de Lyon idde?ieda li jissospendi l-pro?eduri u jag?mel id-domanda preliminari li ?ejja lill-Qorti tal-?ustizzja:

“Id-dispo?izzjonijiet adottati minn Franza sabiex jakkompanjaw it-t?assir tar-regola ta’ dewmien ta’ xahar huma kompatibbli ma’ l-Artikoli 17 u 18(4) tas-[Sitt Direttiva]?”

21 Billi l-qorti tar-rinviju kkunsidrat li, fid-dawl tan-numru ta’ azzjonijiet di?à mibdija quddiem il-qrati amministrattivi u tar-riskju finanzjarju konsiderevoli g?all-ba?it ta’ l-Istat Fran?i?, l-imsemmija domanda kienet te?tie? risposta ur?enti min-na?a tal-Qorti tal-?ustizzja, hija talbet lil din ta’ l-a??ar sabiex tittratta r-rinviju g?al de?i?joni preliminari bil-pro?edura m?affa, skond l-ewwel paragrafu ta’ l-Artikolu 104a tar-Regoli tal-Pro?edura.

22 Il-President tal-Qorti tal-?ustizzja ?a?ad din it-talba b’digriet tal-25 ta’ Settembru 2006, billi kkunsidra li kundizzjonijiet previsti fl-ewwel paragrafu ta’ l-Artikolu 104a, imsemmi iktar ’il fuq, ma kinux issodisfati.

23 B’digriet tal-President tal-Qorti tal-?ustizzja tat-23 ta’ Marzu 2007, it-talba g?al intervent imressqa mill-Fromagerie des Chaumes SAS ?iet mi??uda b?ala inammissibbli.

Fuq id-domanda preliminari

24 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi essenzjalment jekk l-Artikoli 17 u 18(4) tas-Sitt Direttiva g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu mi?ura nazzjonali b?ad-dispo?izzjoni tran?itorja.

25 Filwaqt li tipproponi li d-domanda mag?mula mill-qorti tar-rinviju, kif imfakkra fil-punt pre?edenti, ting?ata risposta affermattiva, Cedilac issostni li d-dritt g?al tnaqqis immedjat jikkostitwixxi prin?ipju fundamentali tas-sistema komuni tal-VAT stabbilita mil-le?i?latur

Komunitarju, b'mod li, fin-nuqqas ta' kull dispo?izzjoni derogatorja, dan id-dritt g?andu jkun jista' ji?i e?er?itat immedjatament fir-rigward ta' l-ammonti kollha ta' VAT imposti fuq it-tran?azzjonijiet li g?andhom x'jaqsmu ma' l-input.

26 Min-na?a l-o?ra, il-Gvern Fran?i? u l-Kummissjoni jipproponu li l-Qorti tal-?ustizzja tirrispondi fin-negattiv g?all-imsemmija domanda u ji?viluppaw argumenti li fil-parti l-kbira tag?hom huma simili.

27 F'dan ir-rigward, huma jfakkru, fl-ewwel lok, li r-regola ta' dewmien ta' xahar kienet tikkostitwixxi deroga le?ittima g?all-prin?ipju ta' tnaqqis immedjat tal-VAT, li l-Artikolu 28(3)(d) tas-Sitt Direttiva tikkostitwixxi l-ba?i tag?ha, u li d-dispo?izzjoni tran?itorja hija biss mi?ura li takkompanja t-t?assir ta' din ir-regola.

28 B'mod partikolari, bil-fatt li d-dispo?izzjoni tran?itorja qassmet fuq perijodu ta' diversi snin parti mill-konsegwenzi finanzjarji fuq il-ba?it ta' l-Istat li jirri?ultaw mit-t?assir tar-regola ta' dewmien ta' xahar, hija g?amlet possibbli t-traspo?izzjoni fid-dritt intern Fran?i? tas-sistema ?enerali tat-tnaqqis immedjat prevista fl-Artikolu 18(2) tas-Sitt Direttiva.

29 F'dawn i?-?irkustanzi, interpretazzjoni tas-Sitt Direttiva li tipprojbixxi dispo?izzjonijiet b?al dawk implementati bid-dispo?izzjoni tran?itorja jkollha l-effett li tiddisswadi lil Stat Membru milli japprossima l-le?i?lazzjoni tieg?u mas-sistema ?enerali u ma' l-g?anijiet li l-istess direttiva tfittex li twettaq.

30 Fit-tieni lok, il-Kummissjoni tirrileva li l-po?izzjoni tal-persuni taxxabbli su??etti g?ad-dispo?izzjoni tran?itorja hija manifestament iktar favorevoli minn dik li fiha kienu jinsabu meta kienet applikabbli r-regola ta' dewmien ta' xahar.

31 Sabiex ting?ata risposta g?ad-domanda preliminari, g?andu ji?i mfakkar, preliminarjament, li, skond ?urisprudenza stabbilita, id-dritt g?al tnaqqis previst fl-Artikoli 17 *et seq.* tas-Sitt Direttiva jifforma parti integrali mill-mekkani?mu tal-VAT u ma jistax, fil-prin?ipju, ji?i limitat. B'mod partikolari, dan id-dritt g?andu ji?i e?er?itat immedjatament fuq it-taxxi kollha imposti fuq it-tran?azzjonijiet li g?andhom x'jaqsmu ma' l-input (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-6 ta' Lulju 1995, BP Soupergaz, C-62/93, ?abra p. I?1883, punt 18, u tal-21 ta' Marzu 2000, Gabalfrisa *et*, C-110/98 sa C?147/98, ?abra p. I?1577, punt 43).

32 Il-Qorti tal-?ustizzja spe?ifikat ukoll li, billi kull limitazzjoni tad-dritt g?at-tnaqqis tal-VAT g?andha effett fuq il-livell tal-pi? tat-taxxa u g?andha ti?i applikata b'mod simili fl-Istati Membri kollha, mhumiex permessi derogi ?lief fil-ka?ijiet espressament previsti mis-Sitt Direttiva (ara f'dan is-sens, is-sentenzi BP Soupergaz, i??itata iktar 'il fuq, punt 18, u tad-19 ta' Settembru 2000, Ampafrance u Sanofi, C?177/99 u C?181/99, ?abra p. I?7013, punt 34). Madankollu, tali derogi jistg?u jkunu biss ta' natura tran?itorja, billi l-g?an ta' l-Artikolu 28(4) tas-Sitt Direttiva huwa t-tne??ija ta' dawn id-derogi (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tad-29 ta' April 1999, Norbury Developments, C?136/97, ?abra p. I?2491, punt 19; tat-13 ta' Lulju 2000, Idéal tourisme, C?36/99, ?abra p. I?6049, punt 32; ta' l-14 ta' ?unju 2001, Il-Kummissjoni vs Franza, C?345/99, ?abra p. I?4493, punt 21; u tas-7 ta' Di?embru 2006, Eurodental, C?240/05, ?abra p. I?11479, punt 52).

33 F'dan il-ka?, minn na?a, l-Artikolu 28(3)(d) tas-Sitt Direttiva jikkostitwixxi pre?i?ament wa?da mid-derogi mis-sistema komuni tal-VAT previsti mis-Sitt Direttiva, fis-sens li jawtorizza lill-Istati Membri jkomplu japplikaw ?erti dispo?izzjonijiet tal-le?i?lazzjoni nazzjonali tag?hom, li ?ew qabel din id-direttiva u li jidderogaw mill-prin?ipju ta' tnaqqis immedjat previst fl-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 18(2) ta' l-istess direttiva.

34 Min-na?a l-o?ra, filwaqt li l-imsemmi artikolu jipprekludi l-introduzzjoni ta' derogi ?odda jew l-

estensjoni tal-portata tad-derogi e?istenti wara d-data tad-d?ul fis-se?? tas-Sitt Direttiva, huwa ma jimpedixxix ir-riduzzjoni tal-portata ta’ dawn ta’ l-a??ar, fid-dawl tan-natura tran?itorja tad-deroga prevista minnu (ara, b’analo?ija, is-sentenza Il-Kummissjoni vs Franza, i??itata iktar ’il fuq, punt 21).

35 F’dan ir-rigward, g?andu ji?i mfakkar li, fil-punt 19 tas-sentenza Norbury Developments, i??itata iktar ’il fuq, li kienet tikkon?erna dispo?izzjoni tran?itorja o?ra tas-Sitt Direttiva, ji?ifieri l-Artikolu 28(3)(b) ta’ din id-direttiva, li tirrigwarda ?erti e?enzjonijiet mill-VAT, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li emendi li saru g?al-le?i?lazzjoni ta’ Stat Membru li ma kinux estendew il-portata ta’ l-e?enzjoni mill-VAT ikkon?ernata, i?da g?all-kuntrarju kienu rridu?ewha, ma kinux kisru l-imsemmija dispo?izzjoni.

36 G?andu ji?i kkonstatat li l-Artikolu 28(3)(d) tas-Sitt Direttiva jista’ ji?i interpretat b’mod simili. Fil-fatt, safejn il-le?i?lazzjoni ta’ Stat Membru tirridu?i l-kamp ta’ applikazzjoni ta’ deroga e?istenti mill-prin?ipju tat-tnaqqis immedjat previst f’dan l-istess artikolu, g?andu ji?i kkunsidrat li din il-le?i?lazzjoni hija koperta bl-imsemmija dispo?izzjoni u ma tiksirx l-Artikolu 17(1) ta’ l-istess direttiva.

37 Barra minn hekk, kif idde?idiet il-Qorti tal-?ustizzja fis-sentenza Norbury Developments, i??itata iktar ’il fuq, interpretazzjoni differenti ta’ xi wa?da mid-derogi previsti fis-Sitt Direttiva, fis-sens li Stat Membru jista’ j?omm e?enzjoni e?istenti i?da ma jistax ine??iha progressivament, tmur kontra l-g?an tat-tne??ija tad-derogi minn din id-direttiva li din ta’ l-a??ar tfittex li til?aq. Bl-istess mod, tali interpretazzjoni tippre?udika l-applikazzjoni uniformi tas-Sitt Direttiva, billi Stat Membru jista’ jsib ru?u kostrett li j?omm l-e?enzjonijiet kollha li kienu je?istu fid-data tad-d?ul fis-se?? ta’ l-imsemmija direttiva, anki jekk jidhirlu li huwa possibbli, xieraq u mixtieq li jimplementa progressivament is-sistema prevista fid-direttiva fil-qasam in kunsiderazzjoni (ara, f’dan is-sens, is-sentenza Norbury Developments, i??itata iktar ’il fuq, punt 20).

38 Issa fil-kaw?a prin?ipali, g?andu ji?i rrilevat li d-dispo?izzjoni tran?itorja hija biss mi?ura ta’ akkompanjament g?al perijodu limitat li l-g?an tag?ha huwa li jitnaqqas l-impatt fuq il-ba?it ta’ l-Istat b’effett tat-tran?izzjoni, fl-1 ta’ Lulju 1993, mir-regola ta’ dewmien ta’ xahar g?all-applikazzjoni tal-prin?ipju ta’ tnaqqis immedjat.

39 Barra minn hekk, g?andu l-ewwel nett ji?i kkonstatat li, kif jirri?ulta mill-pro?ess, id-dispo?izzjoni tran?itorja, kuntrarjament g?al dak li kien jirri?ulta mill-applikazzjoni tar-regola ta’ dewmien ta’ xahar, tippermetti lil numru mhux negli?ibbli ta’ persuni taxxabbli, inklu?i, b’mod partikolari, dawk li bdew l-attivitajiet tag?hom wara l-1 ta’ Lulju 1993 u dawk li kellhom kreditu li ma jaqbi?x FRF 10 000, li jibbenefikaw, mill-1 ta’ Lulju 1993 u ming?ajr ebda limitazzjoni, mill-prin?ipju ta’ tnaqqis immedjat.

40 It-tieni nett, tali dispo?izzjoni tippermetti wkoll li l-krediti li n?olqu b’ri?ultat ta’ l-implementazzjoni tag?ha jipprodu?u l-interessi, kuntrarjament g?all-krediti li rri?ultaw mill-applikazzjoni tar-regola ta’ dewmien ta’ xahar.

41 Fl-a??ar nett, id-dispo?izzjoni tran?itorja tnaqqas il-kreditu tal-persuna taxxabbli kontra t-Te?or sempli?ement g?all-ammont tat-tnaqqis ta’ referenza, billi tipprovdi g?at-tnaqqis immedjat tad-differenza bejn dan l-ammont u l-ammont totali ta’ VAT dedu?ibbli, u tassigura li l-ammont tat-tnaqqis ta’ referenza jit?allas lura bin-nifs. B’dan il-mod, din id-dispo?izzjoni ppermettiet finalment li, mis-sena 2002, il-prin?ipju tat-tnaqqis immedjat ikun applikabbli fi Franza ming?ajr ebda deroga.

42 Kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punti 52 u 53 tal-konklu?jonijiet tieg?u, minn dan jirri?ulta li, su??ett g?al verifika mill-qorti nazzjonali f'kull ka? partikolari, l-effett tad-dispo?izzjoni tran?itorja huwa li, b?ala regola, jirridu?i l-kamp ta' applikazzjoni tar-regola ta' dewmien ta' xahar.

43 G?aldaqstant, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-Artikoli 17 u 18(4) tas-Sitt Direttiva g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux mi?ura nazzjonali, b?ad-dispo?izzjoni tran?itorja, li hija inti?a sabiex takkompanja t-t?assir ta' dispo?izzjoni nazzjonali ta' deroga awtorizzata bl-Artikolu 28(3)(d) ta' l-istess direttiva, sakemm ikun ?ie vverifikat mill-qorti nazzjonali li, fl-applikazzjoni tag?ha g?all-ka? in kwistjoni, din il-mi?ura tirridu?i l-effetti ta' l-imsemmija dispo?izzjoni nazzjonali ta' deroga.

Fuq l-ispejje?

44 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni ta' l-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk ta' l-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikoli 17 u 18(4) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux mi?ura nazzjonali, b?ad-dispo?izzjoni tran?itorja prevista bil-Li?i Nru 93-859, tat-22 ta' ?unju 1993, dwar il-Li?i Finanzjarja ta' rettifika g?all-1993, li hija inti?a sabiex takkompanja t-t?assir ta' dispo?izzjoni nazzjonali ta' deroga awtorizzata bl-Artikolu 28(3)(d) ta' l-istess direttiva, sakemm ikun ?ie vverifikat mill-qorti nazzjonali li, fl-applikazzjoni tag?ha g?all-ka? in kwistjoni, din il-mi?ura tirridu?i l-effetti ta' l-imsemmija dispo?izzjoni nazzjonali ta' deroga.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Fran?i?.